

Пісня, яка єднає Україну

*до 180 - річчя від дня народження
Павла Платоновича Чубинського*

Павло Платонович Чубинський – відомий вчений-етнограф, поет і журналіст, юрист, активний діяч українського національного руху на Правобережній Україні.

Народився 27 січня 1839 року у селі Нова Олександрівка (тепер Чубинське) Полтавської губернії у небагатій дворянській сім'ї.

Освіту Павло Чубинський здобув у Переяславському повітовому училищі, згодом у 2-й Київській гімназії та Петербурзькому університеті на юридичному факультеті.

У студентські роки Павло Чубинський брав участь у діяльності петербурзької української громади. Він був автором журналу «Основа», де познайомився з Т. Шевченком, М. Костомаровим.

Серед основних і плідних захоплень в молодості було віршування. Як результат – у 1871 році у Києві вийшла друком збірка його віршів "Сопілка Павлуся". Вміщені тут ліричні поезії, здебільшого взоровані на народнопісенних зразках, що приваблювали безпосередністю викладу та щирістю почуттів.

Восени 1862 року на одній з вечірок у Павла Чубинського сербські студенти, що навчалися у Київському університеті, заспівали патріотичну пісню. Чубинському вона дуже сподобалася, і через півгодини він написав власний текст «Ще не вмерла Україна». Деякі дослідники вважають, що на написання також вплинули мотиви мазурки «Єще Польска не згінела», яка згодом стала польським гімном. Зокрема, на мотив цієї польської пісні словацький поет Само Томашек написав пісню «Гей, Слов'яни», що була гімном Югославії у 1944-2003 роках.

Інша відома версія цієї пісні – болгарська «Шуми Марица», яка стала гімном Болгарії у 1886-1944 роках.

Вірш «**Ще не вмерла Україна**» підкорив рідкісну для поезії вершину – став національним гімном українського народу.

У фондї бібліотеки

Чубинський, П. П. Ще не вмерла Україна / П. П. Чубинський. – Київ : Обереги, 1991. – 16 с.

Павло Чубинський був різнобічно обдарований, його невичерпна енергія виявлялася в найрізноманітніших сферах. Зокрема, у Києві він приєднався до гуртка аматорів, які на чолі з Миколою Лисенком та Михайлом Старицьким організовували у будинку сестер Ліндфорс українські музично-драматичні вистави. Чубинський і сам грав на сцені, а ще більше допомагав ентузіастам як досвічений консультант і режисер. Саме в такій якості він став причетним до постановки у 1873 -1874 роках першої опери Миколи Лисенка **"Різдвяна ніч"**.

Успіх «Різдвяна ніч» мала величезний, вона перевершила всі сподівання. Публіка з захопленням вітала і сам твір, і його виконання, і артистів. Упродовж кількох днів, відколи вперше на великій сцені було зіграно «Різдвяну ніч», оперу давали ще тричі. Київ був переповнений аріями й хоровими співами колядок з «Різдвяної ночі», хоч Різдво минуло давно.

Найголовніше, що в усіх його починаннях – як у наукових звершеннях, так і в громадській діяльності – виразно проглядає безмежна відданість українській національній ідеї.

Після закінчення університету Чубинський повертається в Україну. Як юрист допомагає селянам, які звільнились від кріпацтва та мали багато клопотів із власністю на землю. Власне, за таку українську народницьку пропаганду з 1862 до 1869 року Чубинський відбуває заслання в Архангельській губернії.

У фонді бібліотеки

Чубинський П. П. Ангели на сходах неба : нар. повір'я та забобони / П. П. Чубинський. – Київ : Глобус, 1992. – 16 с.

Павло Чубинський вивчав побут, звичаї, фольклор, говірки і народні вірування українців. У 1872-79 за його редакцією було опубліковано матеріали цих досліджень "Праці етнографічно-статистичної експедиції в Західно-Руський край" в семи томах, котрі були високо оцінені вітчизняними й міжнародними науковими колами.

У 1875 році він отримує золоту медаль "Міжнародного етнографічного конгресу" в Парижі, 1879 – почесну премію ім. Уварова Російської Академії Наук.

У фонді бібліотеки

Чубинский П. П. Календарь народных обычаев и обрядов / П. П. Чубинский. – Київ : Муз. Україна, 1993. — 80 с.

***Я в світі щиро працював,
Я сіяв те, що Бог послав.***

П. Чубинський

Павло Чубинський працював у надзвичайно складних умовах переслідування царським урядом української культури і за життя встиг зробити стільки, що, за висловом його друга і співробітника Федора Вовка, його заслуг вистачило б і на декількох професіональних учених.

Доля відвела Павлу Платоновичу коротке життя. Однак він устиг щільно наповнити його плідною працею й творчими здобутками. Внесок, зроблений Чубинським в народознавство, важко переоцінити. Його етнологічні і фольклористичні дослідження донині слугують важливим підґрунтям розвитку вітчизняної наукової думки.

Про життя і діяльність П. П. Чубинського

Волга Л. Народний дім Павла Чубинського // Уряд. кур'єр. – 2003. – 18 квіт. – С. 7.

Галюк М. Творець Національного Гімну // Культура і життя. – 2005. – 23 лют. – С. 1.

Етнограф, фольклорист, поет, громадський та культурний діяч : до 165-річчя з дня народж. Павла Чубинського // Вісн. Кн. палати. – 2004. – № 2. – С. 55.

Зиль А. Пошануємо автора гімну України : батьківська земля почула голос сина // Укр. культура. – 2008. – № 7. – С. 8-10.

Шудря М. Історія державотворення в іменах [Т. Шевченко, М. Костомаров, П. Чубинський та інш.] // Укр. культура. – 1999. – № 7. – С. 14-15.